

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
на проведення практичного заняття з спеціальної підготовки з особовим складом 5-ї навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини

Тема: Вправи з рятувальною мотузкою.

Відпрацьована вправа: Змотування рятувальної мотузки в клубок (30 метрів).

Навчальна мета: тренувати особовий склад техніці виконання вправи.

Час проведення: 1 година.

Місце проведення: стадіон училища.

Навчально-матеріальне забезпечення:

спеціальний одяг та спорядження пожежного-рятувальника, рятувальна мотузка (4 шт.).

Нормативно-правові акти та література:

1. Наказ МВС від 15.06.2017 № 511 «Порядок організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту»;
2. Наказ МНС України від 07.05.2007 №312 «Про затвердження правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України».
3. Стоянович О.Є. Спеціальна підготовка пожежників та пожежно-прикладний спорт / О.Є. Стоянович, М.Г. Шкарабура / Навч. посібник. -Черкаси: ЧПБ, 2002

Порядок проведення заняття:

№ з/п	Питання, що відпрацьовуються	Стислий зміст	Методичні вказівки
1.	Організаційні заходи	Шикування особового складу відділення, прийом рапорту чергового, привітання, перевірка зовнішнього вигляду та наявності рядового і начальницького складу за навчальним журналом. Оголошення теми і мети заняття. <i>Нагадування правил безпеки праці:</i> - вправу виконувати в спеціальному одязі та спорядженні. - перед виконанням вправи проводиться огляд рятувальних мотузок. - вправа виконується тільки за командою керівника занять. - при формуванні ширини клубка не слід сильно намотувати мотузку на руку щоб виключити отікання. - пожежники, які тренуються, повинні знаходитись на відстані не ближче 2 метрів від тих, хто виконує вправу. - сигналом небезпеки визначається команда "СТІЙ".	Час: 2 хв. Вишикувати особовий склад дві шеренги. Наголосити на правилах безпеки праці.
2.	Перевірка знань	Питання на повторення: 1. Назвіть призначення рятувальної мотузки. 2. Назвіть порядок постановки рятувальної мотузки в оперативний розрахунок пожежного автомобіля. 3. Вкажіть, який кінець (зовнішній або внутрішній) клубка, рятувальної мотузки, необхідно закріпити для проведення саморятування. 4. Назвіть порядок проведення випробування рятувальної мотузки? 5. Назвіть як визначити максимальний поверх будівлі з якого, без порушень заходів безпеки праці, можна провести рятування потерпілого за допомогою рятувальної мотузки.	Час: 3 хв. Опитати особовий склад, зробити помітки
3.	Відпрацювання практичної частини заняття	<u>Розминка:</u> Біг у складі відділення чотири кола по стадіону. Комплекс загально-розвиваючих та спеціальних вправ. Вправу виконує кожен індивідуально. <u>Вихідне положення:</u> пожежний-рятувальник	Час: 35 хв. Подати команду на виконання розминки.

		стоїть в одному метрі від розмотаної мотузки. Початок: подано команду «Рятувальну мотузку змотати». Виконання вправи: після команди «Рятувальну мотузку змотати» пожежний-рятувальник правою рукою бере кінець мотузки кладе його на долоню, щоб виток по обидва боки виступав за краї долоні на 2 -3 см. Випрямляючи пальці лівої руки, розвертає витки мотузки уздовж пальців, потім правою рукою по напрямку від основи великого пальця лівої руки робить 5-6 витків мотузки навколо лівого кулака (від себе і знизу вгору). Потім від мізинця лівої руки до великого пальця прокладає діагональний виток мотузки. Діагональний виток перегинається й утримується на поперечному витку мотузки. Далі мотузку по тильній стороні долоні підводить до мізинця. Мотузка перегинається по краю витка, не виступаючи за останній поперечний, і пожежний-рятувальник робить наступний діагональний виток вперед, до великого пальця. Цей виток перегинає на попередньому і діагональний виток прокладає до мізинця і т. д. При цьому треба стежити щоб мотузка не виходила за вертикальні площини крайніх поперечних витків, з останніх 1 -1,5 м мотузки робить кілька поперечних витків, і кінець мотузки закріплює під один із них. Правою рукою бере коуш мотузки з-під долоні, тягне його і витягає витки мотузки з клубка, знімає його з руки, кінець мотузки заправляє всередину клубка (рис. 1.8, д). Клубок укладає в чохол так, щоб коуш трохи виступав з його отвору. Закінчення: мотузка змотана в клубок, вільний кінець мотузки заправлений всередину клубка, клубок покладений у чохол. Оцінка виконання вправи <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Оцінка</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Час</td> <td>6 хв</td> <td>8 хв</td> <td>10 хв</td> </tr> </table>	Оцінка	3	4	5	Час	6 хв	8 хв	10 хв	Нагадати умови виконання вправи. Після розминки подаю команду: «Рятувальну мотузку змотати». Слідкувати за правильністю її виконання та дотриманням вимог безпеки праці. При неправильному виконанні вправи зупинити виконавців та пояснити помилки. Вказати на нормативи виконання вправи.
Оцінка	3	4	5								
Час	6 хв	8 хв	10 хв								
4.	Підбиття підсумків	Надати оцінку рівню підготовленості особового складу. Зазначити характерні помилки. Оголошуються оцінки. Надати відповіді на запитання.	Час: 5 хв. Подати команду на прибирання робочого								

			міся.